

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 10P/35/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513205534
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2013:2513205534.1

Uznesenie

Okresný súd Piešťany vo veci starostlivosti súdu o mal. I. O., D..XX.X.XXXX, zast. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov matky: O. G., D.. XX.XX.XXXX, N. N. XXX/X, A., t.č. bytom R. W., N. XX, A., občianka SR a otca: Š. O., D.. XX.XX.XXXX, N. A. XXX, občan SR, o návrhu matky na vydanie predbežného opatrenia , takto

r o z h o d o l :

Súd začína konanie o úprave práv a povinností rodičov k maloletej I. O., D..XX.X.XXXX.

Súd vydáva toto predbežné opatrenie:

Súd d o č a s n e zveruje mal. I. O., D..XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky na čas do právoplatného rozhodnutia súdu o úprave práv a povinností rodičov k maloletemu dieťaťu vedeného na OS Piešťany v konaní pod sp. zn. 10P/35/2013.

Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu mal. I. O., D..XX.X.XXXX sumou 26,65 eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc doručením tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Matka sa návrhom podaným na súd dňa 17.04.2013 domáhala vydania predbežného opatrenia, ktorým súd uloží povinnosť otcovi odovzdať jej do osobnej starostlivosti mal. I., D.. XX.X.XXXX.

Matka návrh na vydanie predbežného opatrenia odôvodnila tým, že mal. I. pochádza z jej druhovského pomeru s Š. O.. Z obsahu návrhu matky súdu vyplynulo, že táto bývala s dieťaťom a otcom dieťaťa a matkou otca dieťaťa. Matka v návrhu uviedla, že v domácnosti sa podrobovať otcovej matke, musela upratovať, o všetko sa starať. Pokiaľ sa jej niečo napadlo, podľa matky ju niekoľko krát i fyzicky napadla. Obmedzovala ju na osobnej slobode a nemohla ísť s dieťaťom navštíviť ani svoju rodinu. Rodičovský príspevok i rodinné prídavky na dieťa poberá otec dieťaťa, aj keď ona od narodenia maloletej sa o ňu starala. Z rodičovského príspevku podľa matky platila matka otca maloletej nájom, jej a dieťaťu stravu a plienky. Dňa 15.4.2013 utiekla matka z tejto domácnosti po tom, čo ju opäť zbila matka otca dieťaťa. Maloletú I. sa jej ale vziať nepodarilo. Matka v návrhu uviedla, že odišla bývať do R. W. S. A., kde býva i jej rodina, pričom v tomto zariadení by mohla bývať i s dieťaťom. Matka uvádza, že pre dieťa sa bojí ísť, lebo sa jej vyhrážali, že ju zabijú a dieťa jej nedajú.

Matka návrh ďalej odôvodnila tým, že sa o dieťa bojí, lebo na ňu vulgárne kričia. Má dôvodnú obavu o maloletú, pokiaľ ostane v prostredí, kde je doposiaľ. Maloletá je na ňu citovo naviazaná, od narodenia s ňou bola každý deň. Poukázala na to, že odporca sa o I. starať nemôže, lebo je zamestnaný a jeho starostlivosť o dieťa supluje jeho matka. Záverom dodala, že v domácnosti otca nie sú zdravotne vhodné podmienky pre dieťa, lebo ide o dom v rómskej osade, vlhký, plný plesní, potkanov.

Súd sa oboznámil s rodným listom maloletého dieťaťa, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany o šetrení bytových pomerov z 23.04.2013, pričom zistil tento skutkový stav:

Mal. I. pochádza z druhovského pomeru O. G. V. Š. O.. Kolízny opatrovník (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Piešťanoch) maloletej I. prešetril dňa 19.4.2013 bytové pomery oboch rodičov a zisťoval, v koho starostlivosti sa v súčasnosti maloletá nachádza. Mal. I. býva v spoločnej domácnosti s otcom a starými rodičmi so strany otca v dvojizbovom rodinnom dome v A.. Rodinný dom je v zanedbanom stave, všade je neporiadok, kúria drevom, varia na starom sporáku. Vodu berú zo studne, ktorá sa nachádza v areály osady. Elektrinu majú zapojenú. Otec je zamestnaný, má pracovnú dobu od 6,00 hod. do 14,00 hod. a v čase jeho neprítomnosti starostlivosť o dieťa zabezpečuje stará matka maloletej.

Matka maloletej toho času býva v W. W. A., kde kolízny opatrovník tiež vykonal šetrenie. Matka im uviedla, že ju vyhodili z domu v A. a musela odísť bez svojej dcéry I.. Matka je momentálne bez príjmu, je nezamestnaná. Vedúca zariadenia W. W., kde matka býva, im oznámila, že pre prípad zverenia dieťaťa matke bude mať táto vytvorené u nich vhodnejšie podmienky pre dieťa než ako by mala v A.. Rodinné prídavky a rodičovský príspevok na dieťa poberá otec maloletej I.. Detskou lekárkou maloletej je O.. H., ktorá kolíznemu opatrovníkovi oznámila, že mal. I. prekonala len bežné ochorenia.

Podľa § 76 ods. 3 veta prvá O.s.p., súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde; ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania.

Podľa § 81 ods. 1 O.s.p., aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia alebo držania v ústave zdravotníckej starostlivosti, konanie o spôsobilosti na právne úkony, opatrovnícke konanie, konanie o vyhlásenie za mŕtveho, konanie o dedičstve a ďalšie konania, kde to pripúšťa zákon.

Predmetom konania je nariadenie predbežného opatrenia po začatí konania.

Podľa § 102 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), (1) Ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. (2) V konaní, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, úkony podľa odseku 1 vykoná aj bez návrhu.

Podľa § 74 ods. 1, 2, O.s.p., (1) Pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. (2) Príslušný na nariadenie predbežného opatrenia je súd, ktorý je príslušný na konanie o veci. Ak nie je príslušný súd známy alebo ak príslušný súd nemôže včas zakročiť, zakročí a nariadi predbežné opatrenie podľa § 75a súd, v ktorého obvode sa maloletý zdržuje. Len čo je to však možné, postúpi vec príslušnému súdu. Účastníkmi konania sú tí, ktorí by nimi boli, keby šlo o vec samu.

Podľa § 75 ods. 1-5, 7,8 O.s.p., (1) Predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu. (2) Návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opisanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich vydanie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh podľa § 75a musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia sociálnych služieb, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené, a musí byť z neho zrejmé, že navrhovateľ sa domáha vydania predbežného opatrenia podľa § 75a. Návrh podľa odseku 9 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy. (3) Ak návrh nemá všetky náležitosti podľa odseku 2, súd postupuje podľa § 43 a v uznesení uvedie vady návrhu; to neplatí na konanie, ktoré môže začať súd i bez návrhu. (4) O návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ktorý má náležitosti podľa odseku 2, rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu a v prípade, keď nebol spolu s návrhom, ktorý má náležitosti podľa odseku 2 zaplatený súdny poplatok, do 30 dní od zaplatenia súdneho poplatku. (5) Ak súd rozhoduje o návrhu na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b) a g), rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Ak súd rozhoduje o návrhu na vydanie predbežného opatrenia podľa § 75a, rozhodne najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. (7) Na rozhodnutie súdu o predbežnom opatrení

je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvého stupňa. (8) Súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez vylúčených účastníkov.

Podľa § 76 ods. 1, 2, 3 O.s.p., (1) Predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby a) platil výživné v nevyhnutnej miere; b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd; c) poskytol aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje; d) zložil peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde; e) nenakladal s určitými vecami alebo právami; f) niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal, g) nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba blízka alebo osoba, ktorá je v jeho starostlivosti alebo vo výchove, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia, h) sa zdržal konania, ktorým porušuje alebo ohrozuje právo duševného vlastníctva. (2) Predbežným opatrením možno uložiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať. (3) Súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde; ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania. Môže tiež určiť, že predbežné opatrenie bude trvať len po určitý čas.

Charakteristickým znakom predbežného opatrenia je jeho predbežný - dočasný charakter. Dočasnosť spočíva v tom, že predbežným opatrením sa upravujú pomery, alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Účelom predbežných opatrení je rýchla, i keď dočasná úprava právnych ale i faktických pomerov účastníkov konania. Predbežné opatrenie neprejudikuje práva a záujmy účastníkov konania. Na jeho vydanie stačí, ak je aspoň osvedčená danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Predbežné opatrenie teda nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov.

Podľa § 25 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, (1) Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. (2) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode. (3) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže. (4) Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. (5) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

Podľa § 28 Zákona o rodine, (1) Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. (2) Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. (3) Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

Podľa § 34 ods. 1 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia. Obaja rodičia zodpovedajú spoločne za všestranný vývoj dieťaťa. Vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti buď spoločne, alebo aj jednotlivo po vzájomnej dohode. Ak sa rodičia o styku s dieťaťom nedohodnú a ak je to v záujme dieťaťa, súd upraví styk rodičov s dieťaťom v rozsahu zodpovedajúcom jeho záujmu.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1-5 Zákona o rodine, (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové

pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1,2 Zákona o rodine, (1) Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. (2) Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní..

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Predbežné opatrenia upravujú nielen faktické pomery účastníkov, ale upravujú i právne pomery, i keď len predbežné. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je nárok navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je predbežné opatrenie treba, teda naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponechá na voľnú úvahu. Súd sa pritom opiera o výsledky urýchleného zisťovania. Ak na jeho základe dospeje k názoru, že návrh je dôvodný, t.j. že ohrozenie vzťahov alebo nárokov účastníkov je také značné, že si vyžaduje okamžité hoci dočasné opatrenie súdu, nariadi ich najvhodnejšiu úpravu predbežným opatrením.

Citované ustanovenie poskytuje len demonštratívny výpočet prípadov, kedy možno právne a faktické pomery účastníkov upraviť predbežným opatrením. Existencia ustanovenia § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p. nevylučuje možnosť vydania predbežného opatrenia, na základe ktorého súd dočasne zverí dieťa do osobnej starostlivosti rodiča, u ktorého sa dieťa práve nachádza. V tomto prípade, nejde o úpravu faktických, ale právnych pomerov účastníkov, ktoré odôvodňuje záujem mal. dieťaťa, ktorý je smerodajný. V danom prípade je zrejmé, že napriek problémom a nezhodám, ktoré medzi rodičmi detí pretrvávajú, obaja rodičia majú záujem podieľať sa na výchove svojich detí. Je nepochybné, že obaja rodičia majú rovnaké práva a povinnosti k deťom a nie je možné práva niektorého z rodičov bezdôvodne obmedziť. Na druhej strane rodičia, ktorí žijú oddelene, sa fakticky nemôžu neobmedzene podieľať na starostlivosti o deti a stykať sa s deťmi, pretože rozsah ich práv (právo stretávať sa s dieťaťom) je obmedzené rozsahom práv druhého rodiča. Spôsob, akým si budú oddelene žijúci rodičia uplatňovať svoje práva voči mal. deťom zákon v prvom rade necháva na ich dohode, ktorá však musí byť v súlade so záujmom mal. detí. Pri úprave práv a povinností rodičov k mal. deťom nie sú prvoradé záujmy rodičov a ich predstavy, s kým má dieťa bývať, ale práve záujem detí, ktorí sa do nepriaznivej situácie svojich rodičov dostali bez akéhokoľvek zavinenia. Rozhodnutie vo veci samej si bude vyžadovať širšie dokazovanie. Súd pri rozhodovaní komu dočasne zverí dieťa do osobnej starostlivosti prihliadol na vek maloletého a skutočnosť, kto o nej v súčasnosti zabezpečuje starostlivosť.

Súd mal z správy kolízneho opatrovníka preukázané, že v domácnosti otca nie sú vytvorené vhodné podmienky na zdravý vývoj dieťaťa a v aktuálnom mieste bydlisku matky sú vhodnejšie podmienky pre jej vývoj, preto súd predbežným opatrením zveril dieťa do starostlivosti matky. Vzhľadom k tomu, že súd dočasne zveril mal. l. do osobnej starostlivosti matky, určil otcovi dieťaťa platiť výživné v nevyhnutnej miere (§ 76 ods. 1 písm. a) O.s.p.) vo výške minimálneho výživného stanoveného Zákonom o rodine, predstavujúceho 30% životného minima nezaopatreného dieťaťa. Súd neurčil vyššie výživné vzhľadom k tomu, že v čase vydania predbežného opatrenia nebol zistený príjem otca a matky. Súd mal šetrením kolízneho opatrovníka preukázané, že otec je zamestnaný. Doposiaľ nebol v konaní preukázaný aktuálny príjem otca, preto súd určil minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine.

Doba trvania tohto predbežného opatrenia je viazaná na § 77 ods. 1 písm. b) alebo c) O.s.p.

Povinnosť plniť výživné určil súd odo dňa doručenia tohto uznesenia, nakoľko týmto dňom je predbežné opatrenie vykonateľné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, trojmo.

Základnými náležitosťami odvolania sú: všeobecné náležitosti (Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.), proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.